

Fortis niet in beroep tegen DSI-uitspraken

De Financieele Telegraaf, 13 april 2006

UTRECHT – Bankverzekeraar Fortis heeft besloten af te zien van hoger beroep in een reeks van nederlagen bij het klachteninstituut DSI. Het draait om klachten over het aandelenleaseproduct 'Beursversneller'. Fortis voorziet dat het niet ontvankelijk verklaard zal worden door de commissie van beroep, ofwel dat het de beroepsprocedure zal verliezen.

Dit meldt de bankverzekeraar in reactie op het intrekken van het beroep tegen een uitspraak van eind vorig jaar, waarbij een klant voor 100% schadeloos werd gesteld. De klagende klant, die zich misleid voelde bij de aanschaf van een 'Beursversneller' in 2000, kreeg daarbij zijn volledige inleg van €13.613,40 terug. Het klachteninstituut was van mening dat Fortis zijn klant onvoldoende op de risico's had gewezen. DSI woog in haar uitspraak vooral de mondelinge aanprijzingen door een adviseur zwaar mee. Paul van Straaten, directeur van het Haagse bureau **Vermogensmonitor** dat betreffende klant terzijde stond, noemt het veelzeggend dat Fortis afziet van een hoger beroep tegen de DSI-uitspraak. „Waarschijnlijk zijn ze bang voor vervelende jurisprudentie als ze straks in hoger beroep ook verliezen.”

Aan een hoger beroep tegen DSI-uitspraken zijn stringente voorwaarden verbonden. Zo dienen verweerders aan te tonen dat het belang (lees: mogelijke schade als gevolg van precedentwerking) die uit de aan te vechten uitspraak voortvloeit groter is dan €5 miljoen, dan wel de schade die in eerste instantie werd toegewezen hoger is dan €100.000. Dat Fortis verwacht niet ontvankelijk verklaard te worden, wijst op een geringe verwachting van nieuwe klachten.

Speciaal leaseaanbod voor personeel DNB

De Financieele Telegraaf, 16 november 2005, Bart Mos

AMSTERDAM – Alle medewerkers van De Nederlandsche Bank (DNB) hebben eind jaren negentig een speciaal aanbod gekregen voor de aanschaf van een aandelenleaseproduct van Fortis-dochter Groeivermogen. Het product, speciaal voor deze bijzondere doelgroep 'DNB VermogensVersneller' genaamd, was niet alleen goedkoper dan dat van 'gewone' klanten, maar week ook inhoudelijk af. DNB is erg ongelukkig met de situatie. Het betreft hier juist de instantie die betrokken was bij het toezicht op aanbieders van aandelenleaseproducten en die bovendien een bemiddelende rol heeft gespeeld bij het hoogopgelopen conflict tussen banken en belangenverenigingen van gedupeerde consumenten.

De DNB VermogensVersneller blijkt een 'opgeleukte' versie van het gelijknamige aandelenplan van Fortis-dochter Groeivermogen. Het personeel van DNB kreeg eind jaren '90 via de vestiging Castricum van de VSB Bank (inmiddels omgedoopt tot Fortis Bank) de gelegenheid om tegen aantrekkelijke voorwaarden te gaan beleggen met geleend geld. Zo betaalde het DNB-personeel een rentepercentage van 10,27% in plaats van de reguliere 12,68%.

Volgens Fortis was de toezichthouder hiervan geheel op de hoogte. „Alles gebeurde in overleg. De toestemming om DNB-medewerkers te benaderen, was zelfs contractueel vastgelegd”, aldus een woordvoerder van de bankverzekeraar.

De toezichthouder zelf noemt het „erg ongelukkig” dat de indruk wordt gewekt dat het product is aangeboden door DNB zelf. „Daar is namelijk geen enkele sprake van.”

- Het personeel van DNB kreeg een aantrekkelijk aanbod om te gaan beleggen met geleend geld.

Volgens de toezichthouder is medio jaren '90 met VSB Bank de afspraak gemaakt dat het medewerkers van DNB mocht benaderen met producten. „Dat gebeurde nadat VSB de persoonlijke bankrekeningen van de medewerkers had overgenomen. Deze rekeningen liepen aanvankelijk bij DNB zelf. Met de overstap werd VSB toegestaan dat het af en toe commerciële aanbiedingen mocht doen aan het mailingbestand van DNB”, aldus een zagsman. De bewuste VSB-aanbiedingen werden echter wel vooraf door DNB getoetst. Over de tariefstelling is volgens DNB niet onderhandeld. Paul van Straaten, directeur van het Haagse bureau **Vermogensmonitor** dat gedupeerde leaseklanten van Fortis bijstaat, is zeer verbaasd over de betrokkenheid van DNB bij de totstandkoming van de producten voor het eigen personeel. „Gezien de 150 DNB-medewerkers die van het aanbod gebruik hebben gemaakt, blijkt nog maar eens dat zelfs bovengemiddeld geïnformeerden de risico's van dit soort producten niet goed hebben kunnen inschatten.”

"Leasenederlaag voor Fortis Bank"

De Financie Telegraaf, 29 oktober 2005

AMSTERDAM – Bankverzekeraar Fortis heeft een gevoelige nederlaag geleden als gevolg van een uitspraak van het klachteninstituut DSI.

Een klagende klant die zich misleid voelt bij de aanschaf van het aandelenleaseproduct 'Beursversneller' in 2000, krijgt zijn volledige inleg van €13.613,40 terug.

Het klachteninstituut is van mening dat Fortis zijn klant onvoldoende op de risico's heeft gewezen. In de uitspraak stelt het DSI dat de bankverzekeraar zich bovendien onvoldoende heeft gerealiseerd dat klanten het product, dat in dit geval werd aangeboden door de toenmalige Fortis-dochter VSB, associeerden met een spaarproduct.

Paul van Straaten, directeur van het Haagse bureau **Vermogensmonitor** dat betreffende klant terzijde stond, noemt de uitspraak een doorbraak voor gedupeerden die in het bezit zijn van een Beursversneller, Vermogensversneller of Koersversneller. „In het voorlichtingsmateriaal van al deze producten wordt in de ogen van de DSI te weinig informatie verschaft over de mogelijke restschuld die klanten boven het hoofd hangt. Dat vormt de sleutel voor gedupeerden om hun recht te halen.”

Fortis ontkent dat de uitspraak ook consequenties voor andere contracten zal hebben. „De uitspraak heeft betrekking op een specifieke situatie”, aldus een zegsman.

FINANCIËLE DIENSTVERLENERS : BLUF, BOETES EN AANDELENLEASE

FEM Business, 14 mei 2005

De Autoriteit Financiële Markten (AFM) heeft verzekeraar Levob drie boetes opgelegd van in totaal 27.225 euro voor overtreding van de regels bij de verkoop van aandelenlease-producten. De Achmea-dochter kreeg de boetes opgelegd omdat ze zich te weinig verdiepte in de financiële draagkracht en de beleggingsdoelstellingen van zijn klanten, een te rooskleurig beeld schetste in zijn brochures en omdat de AFM gaten aantrof in de klantenadministratie.

Levob toont zich allesbehalve boetvaardig. Neem de gebleken lacunes in de administratie: volgens een woordvoerder gaat het om drie gevallen uit een steekproef van vijfhonderd personen, waarbij het vereiste kopietje van het identiteitsbewijs ontbrak, terwijl de paspoort- en rijbewijsnummers in hun papieren wel correct waren. "Hoeveel roomser dan de paus kun je zijn?", vraagt Levob-woordvoerder Rob Mol zich af. Een andere boete kreeg de verzekeraar onder andere omdat een van de brochures, die de verzekeraar verspreidde, onvoldoende op de risico's wees. Het zwartste scenario dat Levob in de folders schetst, is dat de belegging een rendement van nul procent maakt, waarbij de klant zijn inleg aan het eind van de rit kwijt is. AFM oordeelde dat er ook een scenario tussen had moeten staan waarbij het rendement negatief zou uitvallen, waardoor een restschuld ontstaat aan het eind van het contract. Onzin, vindt Levob. Het derde punt waarvoor Levob is beboet, ligt gevoeliger. De mate waarin de verzekeraar zich had moeten verdiepen in de financiële draagkracht van zijn klanten is een van de belangrijkste strijdpunten in de zaken die tegen Levob zijn aangespannen. "De vermogenspositie zegt niets. Die kan een week later weer heel anders zijn", aldus Levob. Bovendien heeft het bedrijf naar eigen zeggen alle zaken bij de rechter en het klachtencollege voor effectenbemiddeling van het Dutch Securities Institute (DSI) gewonnen.

Maar de stelling dat Levob alleen klinkende overwinningen heeft behaald, is te optimistisch. In een zaak waarin DSI ruim een jaar geleden uitspraak deed, oordeelde de klachtencommissie wel degelijk dat Levob zich met het toetsen van zijn inkomen en zijn BKR-registratie niet genoeg had verdiept in het financiële draagvermogen van de klant. Omdat de klant in kwestie al eerder ervaring had opgedaan met aandelenlease-producten kwam Levob weg met het betalen van eenderde van de geleden schade.

Een zaak voor de rechtbank in Utrecht, pakte minder gunstig uit voor de verzekeraar. Ook de Utrechtse rechters meenden dat Levob zich wel degelijk op de hoogte had moeten stellen van de vermogenspositie van zijn klant en sloeg het bedrijf aan voor driekwart van de geleden schade, wat neerkwam op circa vijftigduizend euro. De uitspraak in de hoger beroepszaak die Levob aanspande, wordt niet voor september verwacht.

De advocaat van de klager in deze zaak ziet zich door de boetes van de AFM gesterkt. Het wordt op deze manier makkelijker rechters ervan te overtuigen dat Levob steken heeft laten vallen, denkt Myrthe Jongeneelen van Bos & Partners. "Ik zal dat zeker gebruiken", zegt ze.

Ook Paul van Straaten, directeur van **Vermogensmonitor**, een bureau dat namens zo'n honderd leasebeleggers actie voert tegen Levob, ziet in de boetes mogelijkheden. Hij ligt al jaren met Levob in de clinch. "Levob moet nu wel inzien dat het verstandig is om een deal te sluiten."

Geen krimp

Van Straaten hoopt dat Levob een regeling wil treffen, zoals die na bemiddeling van oud-ECB-president Wim Duisenberg tot stand is gekomen tussen Dexia en klagers. Daarin is afgesproken dat Dexia opdraait voor tweederde van de restschuld, die na afloop van een contract open blijft staan. Levob geeft echter geen krimp,

en die opstelling is niet vreemd. Totnogtoe zijn er in slechts vier zaken uitspraken gedaan en de schade valt tot nu toe mee. Een schaderegeling zoals Dexia heeft gedaan, gaat waarschijnlijk miljoenen kosten. Levob heeft achtduizend aandelenlease-klienten, die samen 18.000 contracten van 7.000 euro of 15.000 gulden per stuk hebben afgesloten. Zolang het aantal mensen dat procedeert beperkt blijft, is het beter om zo nu en dan een zaak deels te verliezen. De bewering dat Levob al zijn zaken heeft gewonnen, hoort bij het bluffpoker-spel om het aantal processen klein te houden. Maar de boetes van AFM ondermijnen die tactiek. Van Straaten heeft zijn klienten onlangs opgeroepen te stoppen met het betalen van de maandelijksse rente, in de hoop dat de rechter hen gelijk geeft als Levob hen laat dagvaarden. Hij hoopt daarmee Levob toch aan de onderhandelingstafel te krijgen.

Nationale-Nederlanden duikt op in leaseaffaire

15 januari 2005 - Telegraaf

Nationale-Nederlanden (NN) heeft zich lange tijd buiten de publiciteit over de aandelenleaseaffaire weten te houden, maar adviesbureau **Vermogensmonitor** heeft daar gisteren een eind aan gemaakt. Het Haagse bureau stapt voor een gedupeerde klant naar de rechter en roept andere klienten op betalingen aan de verzekeraar te staken.

Aanleiding is een „knullige brief“ van NN waarin deze een klacht afwijst. „Omdat er géén sprake zou zijn van aandelenlease. Dit is echt te gek“, stelt Paul van Straaten, directeur van **Vermogensmonitor**.

Tot 2003 verkocht Nationale Nederlanden ruim 4000 aandelenleasecontracten, producten die wegens de formule van beleggen met geleend geld de laatste tijd met een forse restschuld zijn geëindigd. In een reactie op een klacht van een gedupeerde stelde de verzekeraar dat er geen sprake is van lease. „Omdat bij ons de aandelen echt in eigendom zijn van de klienten, anders dan bijvoorbeeld bij Dexia“, aldus een woordvoerder. Wordspelletjes, meent Van Straaten. „Nationale-Nederlanden noemt de term lease gewoon in de eigen contracten. Ik snap niet wat ze hiermee willen bereiken, kennelijk willen ze met deze term niet geassocieerd worden. Maar het maakt natuurlijk niets uit: er is belegd met geleend geld.“ En dan is volgens Van Straaten de saldibewakingsplicht (sinds 1999) van toepassing, die banken verplicht tot ingrijpen als het belegd vermogen van een cliënt niet langer een beleggingsschuld dekt. Of de cliënt moet deels aflossen, of de bank moet aandelen daartoe verkopen binnen een wettelijke termijn van vijf dagen. Volgens Van Straaten hebben aanbieders van aandelenlease die plicht verzaakt.

Hoewel toezichthouder AFM vier aanbieders ontheffing van de saldibewakingsplicht heeft gegeven (Dexia, Fortis, Aegon en Levob) denkt Van Straaten het voor de rechtbank nog steeds als wapen tegen leaseaanbieders te kunnen gebruiken. Zeker als die verkoper nooit een ontheffing heeft aangevraagd, zoals NN.

B r o n : T e l e g r a a f

Levob-leasecontract vernietigd

24 april 2004 - de Financieele Telegraaf

De klachtencommissie van het Dutch Securities Institute (DSI) heeft een deel van de aandelenleasecontracten die een klant in 1998 heeft gesloten met Levob Bank vernietigd. Volgens de commissie handelde Levob niet in het belang van cliënt door hem een te groot aantal (6) leasecontracten te slijten, die nu allemaal onder water staan. De klagende cliënt krijgt daarom eerder gedane betalingen voor een deel van de contracten, inclusief rente retour.

Dit blijkt uit een eerder deze week uitgesproken vonnis van het DSI. Volgens de klachtencommissie heeft Levob destijds geen gedegen onderzoek gepleegd naar de financiële positie van de klant. Hierdoor is de bankverzekeraar verantwoordelijk voor de schade die daaruit is voortgevloeid.

Omdat de klant in kwestie bekend was met het fenomeen aandelenlease (hij had enkele jaren daarvoor ook al soortgelijke producten aangeschaft), vindt de DSI-commissie echter dat hij zelf medeverantwoordelijk is voor de ontstane schuld van enkele tienduizenden euro's. Zij stelt het percentage eigen schuld op 66,6%, zodat het negatieve resultaat van vier van de zes contracten voor rekening van de klant komt. De twee overige contracten dienen volgens het vonnis vernietigd te worden

Directeur Paul van Straaten van het Haagse adviesbureau **Vermogensmonitor**, die de betrokken gedupeerde bijstaat, is niet ontevreden over de uitspraak. „Hoewel de klacht slechts ten dele is gehonoreerd vinden we de uitspraak van grote waarde voor de gedupeerden van leaseproducten. De commissie heeft de problematiek namelijk teruggebracht tot een uiterst simpel rekensmetje“, zegt Van Straaten. „In wezen stellen ze dat een consument geen krediet mag krijgen wanneer er geen financiële ruimte is voor de maandelijksse rentebetalingen. Betreffende klager werd vervolgens met een grote post eigen schuld belast omdat hij ervaring had met aandelenlease. Het overgrote deel van leasebeleggers had deze ervaring niet en kan op basis van deze uitspraak wellicht rekenen op een schadeloosstelling van 50%.“

Levob is eveneens tevreden over het DSIVonnis. „Het is een niet ongunstige uitspraak. Ons handelen was slechts in geringe mate verwijtbaar, gezien het beperkte aantal vernietigde contracten”, zegt een woordvoerder.

Beleggingshypotheek Postbank bron van ruzie

Het Financieel Dagblad, 12 februari 2004

AMSTERDAM - Een beleggingshypotheek van de Postbank is inzet van een conflict. De bank heeft een 'aantal' klachten ontvangen waarin klanten zich zorgen maken over de waardedaling van het onderliggende Postbank Obligatiefonds. De intrinsieke waarde van dit wereldwijd beleggende obligatiefonds is vorig jaar met 7,5% en in 2002 met 6,2% gedaald.

De kritiek richt zich op de 'Meerwaarde Hypotheek'. Met deze hypotheekconstructie was het mogelijk de overwaarde van de woning te benutten voor het afsluiten van een hogere hypotheek zonder hogere maandlasten. Maandelijks worden uit het beleggingsfonds de rentebetalingen verricht. Hoe lager de vermogenswaarde hoe meer aandelen er moeten worden onttrokken. De klanten vrezen voor uitholling van hun beleggingsfonds waardoor ze in de loop der jaren toch met hogere hypotheeklasten opgezadeld worden.

Financieel-juridisch adviesbureau **Vermogensmonitor** uit Den Haag, die zich opwerpt als belangenbehartiger van de gedupeerden, vindt dat Postbank verzuimd heeft de klanten te wijzen op de risico's van het fonds. 'Klanten werd bij het afsluiten van de hypotheek voorgehouden dat het fonds een laag risico had', zegt directeur Paul van Straaten. De Postbank heeft haar zorgplicht tegenover haar klanten verzuimd, zo stelt Van Straaten die schat dat 6500 tot 7000 klanten door de meerwaardehypotheek zijn gedupeerd.

Het obligatiefonds belegt voor een deel in Amerikaanse staatsleningen. Het ontstane waardeverlies van het obligatiefonds is dan ook hoofdzakelijk veroorzaakt door de dollardaling. Volgens Ivar Roeleven, hoofd beleggingsfondsen Nederland bij Postbankmoeder ING, is het valutarisico van het Postbank Obligatiefonds 'standaard niet afgedekt'. 'In het prospectus staat dat heel uitdrukkelijk. Maar het is ontvullend te constateren hoe weinig die worden opgevraagd', aldus Roeleven.

Hij ontkent berichten dat de fondsmanager zou zijn ontslagen'. Dat is pure onzin, dat wil ik krachtig tegenspreken.' De negatieve rendementen van de laatste twee jaar vindt hij 'heel jammer', maar gezien het karakter van het fonds 'niet onlogisch'. 'De langetermijndoelstelling van het fonds staat nog steeds overeind.' Roeleven merkt op dat zelfs het afgelopen jaar nieuwe klanten in het fonds toetraden. Hij wil niet ingaan op de manier waarop klanten destijds zijn geadviseerd toen zij de meerwaardehypotheek afsloten. 'Die verantwoordelijkheid ligt bij de Postbank.'

Tros tv-programma Radar besteedt binnenkort aandacht aan de kwestie. **Vermogensmonitor** heeft Postbank in een 'open brief' gevraagd om inlichtingen en voor een gesprek om over een oplossing te praten. **Vermogensmonitor** is ook met een eigen onderzoek bezig. Volgens Van Straaten is er op basis van tientallen klachten en verschillende dossiers al veel informatie voorhanden.

Daaruit blijkt dat de Postbank klanten uiteenlopende voorstellen heeft gedaan om welke tevens zijn voorzien van een verklaring waarmee zij afzien van 'claims' tegen de Postbank. Wij merken hierbij op dat uit ontwikkelingen valt op te maken dat de kwestie omtrent de MeerWaardehypotheek thans escaleert.

Op 30 januari jl. zijn wij met de Stichting Adviesverlies overeengekomen om gezamenlijk op te treden voor de bezitters van de MeerWaardehypotheek. Vanaf 1 januari 2004 geldt er een nieuwe voorwaarde in de fiscale aftrekbaarheid van de hypotheekrente op uw nieuwe woning.

Zorgplicht lease moet blijven

De Financieele Telegraaf, 10 december 2003, Bart Mos

De ontheffing van de zorgplicht die rust op aandelenlease-aanbieders ligt onder vuur. Een klagende consument stelt dat de aanbieders niet met terugwerkende kracht van hun plichten kunnen worden ontheven. Toezichthouder Autoriteit Financiële Markten (AFM) lijkt hem in het gelijk te stellen.

Het Haagse adviesbureau **Vermogensmonitor** heeft namens een consument bij het klachteninstituut van het Dutch Securities Institute (DSI) een klacht ingediend tegen Aegon, als aanbieder van het aandelenleaseproduct 'Rendementsvliegwiel'. De klacht richt zich onder meer op het verzaken van de saldbewakingsplicht.

Afgelopen maanden verleende AFM diverse instellingen een vrijstelling voor deze zorgplicht. Als reden hiervoor werd aangevoerd dat consumenten met een grote schuldbelasting zouden worden geconfronteerd indien de toezichthouder zou vasthouden aan deze zorgplicht. Als gevolg van de gekelderde beurskoersen was de waarde van hun aandelen namelijk ver onder de hoogte van hun leningen gezakt. Bij het toepassen van de saldibewakingsplicht hadden zij aanvullende leningen moeten afsluiten om als zekerheid voor de schuldbelasting te kunnen dienen.

Onduidelijk bleef echter of de betrokken instellingen daarmee ook van hun zorgplicht over het verleden werden ontheven. In een toelichting zegt AFM nu dat de vrijstelling slechts geldig is vanaf het moment van publicatie. Dit lijkt de weg vrij te maken voor procedures tegen de aanbieders. Aegon zegt in een reactie vast te houden aan het eerder ingenomen standpunt dat de saldibewakingsplicht niet van toepassing is op aandelenleaseproducten.

De AFM maakte verder bekend dat ook DSB en Dexia vrijgesteld zijn van hun saldibewakingsplicht. Eerder werden al ontheffingen verleend aan Fortis en Aegon. Dexia kreeg ook al eerder een ontheffing, maar dat gold voor andersoortige leaseproducten dan waarvoor zij nu een vrijstelling heeft ontvangen.

Banken verzuimden leasebeleggers op tijd te waarschuwen Het Financieel Dagblad, 23 juni 2003

AMSTERDAM - Banken hadden effectenleasebeleggers tussentijds moeten waarschuwen voor mogelijke schulden. Er is geen verschil tussen een dreigend tekort bij de uitoefening van een indexoptie en een dreigend tekort bij de afwikkeling van leaseproducten. Dat stelt Paul **van Straaten**, behartiger van de belangen van enkele beleggers.

Hij denkt dat via deze invalshoek de schade in de aandelenleasepakketten gedeeld kan worden tussen effecteninstellingen en beleggers.

Afgelopen woensdag heeft hij dit idee gepresenteerd aan de Autoriteit Financiële Markten (AFM), die volgens hem positief reageerde. Donderdag attendeerde hij minister van Financiën Zalm schriftelijk op zijn plan. Zalm heeft de Tweede Kamer afgelopen week beloofd zich in te spannen voor een oplossing van de problematiek om langlopende rechtsprocedures te voorkomen.

Hij wil dat een arbitragecommissie de klachten beoordeelt. Hij ziet een rol weggelegd voor het Dutch Securities Institute (DSI), dat waakt over de integriteit van de effectenbranche. Vandaag wordt tussen DSI en Financiën overleg gevoerd.

Van Straaten treedt op voor tientallen door Levob Bank en Dexia 'gedupeerde' effectenleaseklanten. Zijn insteek verschilt met die van andere eisers. Van Straaten meent dat financiële instellingen steken hebben laten vallen bij de bewaking van de draagkracht van cliënten tijdens de leasecontracten. Hij meent dat artikel 28 van de zogeheten Nadere Regeling van toepassing is op effectenlease. Hierin worden banken verplicht erop toe te zien dat cliënten die posities hebben waaruit verplichtingen kunnen voortkomen, voortdurend over voldoende saldi beschikken om aan de verplichtingen te kunnen voldoen.

Ook de AFM stelde eerder dat deze zorgplicht van toepassing is op effectenlease. Effecteninstellingen verzetten zich tegen dit standpunt. Dexia en Aegon menen dat dit artikel niet van toepassing is. Volgens Van Straaten twijfelt ook Levob over het standpunt van AFM. Van Straaten heeft overigens de indruk dat de toezichthouder dit standpunt binnenkort afzwaakt.

Van Straaten: 'Een vergelijking valt te maken met een geschreven indexoptie. Wanneer deze in-the-money raakt, dient de schrijver rekening te houden met de afrekening aan het einde van de looptijd. Ook bij effectenlease komt de aflossingsverplichting aan het eind.' Hij vraagt zich af waarom een financiële instelling onderscheid maakt tussen een dreigend tekort bij de uitoefening van een indexoptie en een dreigend tekort bij de afwikkeling van een leaseproduct. 'Vanuit de zorgplicht kan hier geen enkel argument voor gevonden worden.'

Volgens artikel 28 moeten banken cliënten waarschuwen voor tekorten en ingrijpen wanneer deze niet worden aangevuld. Van Straaten heeft aan de AFM voorgesteld om pas te waarschuwen bij een onderdekking van 10%. De problematiek van de onderdekking speelt geen rol bij garantieproducten. Ook gaat de vlieger niet op als beleggers genoeg saldo hebben op een andere rekening bij hun bank.

Nu ook onderzoek naar leaseproduct Levob 5 februari 2003, Financieel Dagblad

Na alle rumoer rond effectenleaseproducten van Dexia-dochter Labouchere, is nu ook een onderzoek gestart naar het Levob Hefboom Effect. Paul van Straaten, een van de oprichters van de website **vermogensmonitor.nl**, die informatie bevat voor beleggers met klachten, is een onderzoek gestart naar het product van de Levob Bank.

Uit een analyse van een brochure zou blijken dat er sprake is van misleiding, omdat een vergelijking wordt getrokken met sparen. In de brochure wordt volgens Van Straaten uitsluitend gewezen op mogelijk positieve uitkomsten, waarbij een groot rekenvoorbeeld op een rendement van 12% is gebaseerd. In de brochure zou geen melding zijn gemaakt van de op handen zijnde fiscale aanpassing van de renteaftrek.

Auteur: Gerben van der Marel

Steeds meer partijen zien brood in beursleed van particuliere beleggers 9/7/2002, Het Financieel Dagblad, Gerben van der Marel

DEN HAAG - In deze beroerde beurstijden staat de relatie tussen ontevreden particuliere beleggers en hun financieel adviseur onder druk. Steeds meer partijen schieten benadeelden te hulp omdat ze daar brood in zien.

'Driekwart van de vermogensbeheerders en adviseurs doet het niet goed. Ze trekken beleggers over de streep met verhalen over een fonds dat er "goed bij ligt". Advies aan beleggers is riskant omdat ze het verschillend kunnen interpreteren.'

Aan het woord is Paul van Straaten van het Haagse bureau **Vacned**. Hij weet dat mensen vaak met te hoge verwachtingen gaan beleggen, maar is tegelijkertijd kritisch over het deel van de effectenbranche dat zich ontfermt over particulieren. Van Straaten opent deze week een 'financieel-juridisch steunpunt voor beleggers', de zogeheten '**Vermogensmonitor**'.

Van Straaten is niet nieuw in de effectenwereld. Via zijn bedrijf Vacned werkt hij sinds 1988 het grootste deel van de tijd voor advocatenkantoor Barents & Krans dat is gespecialiseerd in beleggersklachten. 'We zijn al jaren het exclusieve rekencentrum van dit kantoor', zegt Van Straaten. **Vacned** verzorgt vaak de financiële onderbouwing van beleggersklachten. Dat begon, zo vertelt hij in zijn Haagse kantoortje, bij een zaak uit 1988 waarbij een groep optiebeleggers haar vermogen zag omslaan in schulden na de zware koersdaling in het jaar van de beurskrach.

Banken bleken onvoldoende in de gaten te houden of beleggers voldoende geld achter de hand hielden voor koersdalingen. Van Straaten ontwikkelde als student een computerprogramma waarmee hij vaststelde hoe ongedekte verplichten uit de hand liepen.

Van Straaten ziet steeds minder klachtzaken gaan over dekkingstekorten. Veel vaker hoort hij klachten over te risicovolle beleggingen van pensioengelden of ontevredenheid over beleggingsadviseurs. Bij de koersdalingen van eind jaren negentig waren er weer honderden klachten van gedupeerden. Van Straaten zag dat over de Rabobank heel vaak werd geklaagd. In het beleggingsdrama rond de Achterhoekse club D'n Anwas verschaftte zijn bedrijfje via berekeningen de basis voor miljoenschikkingen die zijn getroffen. 'De Anwas-zaak was de doodklap. Sindsdien hoor ik weinig klachten over de Rabo.'

In 1999 schreef Van Straaten 'De beurstoets', een cd-rom waarmee beleggers hun kennis van de beurs kunnen opkrikken. Nu de volgende koersdalingen zich hebben aangediend, zoekt **Vacned** nieuwe wegen om beleggers bij te staan en daaraan te verdienen. Deze keer wordt niet de belegger getoetst, maar de vermogensbeheerder of adviseur.

Via de website van de **vermogensmonitor** wordt advies verleend aan beleggers die menen door het handelen van banken of andere beurspartijen schade te hebben geleden. De site biedt informatie over actuele effectenrechtswesties, toont relevante publicaties en vermeldt de regelgeving. Kortom, een handige wegwijzer voor beleggers die twijfels hebben over de prestaties van hun bankier of adviseur en goed beslagen ten ijs willen komen. Mogelijk weet een teleurgestelde belegger zijn bank hiermee al zelf tot enige compensatie te bewegen.

Voor portefeuilles vanaf euro 200.000 is het mogelijk het beheer jaarlijks te laten beoordelen aan de hand van

een benchmark. Zijn de juiste afspraken gemaakt en houdt uw vermogensbeheerder zich aan deze afspraken? De adviseur en beheerder komen onder het vergrootglas. 'Dan weet de effecteninstelling dat ze echt hun best moeten doen.'

Voor echt ontevreden beleggers wordt een rapport samengesteld. Josephus Jitta, oud-directeur van Effectenbank Stroeve, is betrokken bij het maken van deze rapporten. Volgens Van Straaten zal dat veelal leiden tot de conclusie dat de tussenpersoon voor geleden verliezen deels aansprakelijk is te stellen.

Een uitgebreide toets van de bankier kost wel wat. Een kennismakingsgesprek kost een kleine euro 70, volgens Van Straaten de helft van het normale tarief. Niet-juridische adviezen en werkzaamheden kosten per uur euro 139. De zogeheten 'dataverwerking' kost euro 1,77 per effectentransactie. Als juridische begeleiding nodig is, worden gebruikelijke tarieven gerekend.

Ook in de uiteindelijke claim ziet Van Straaten brood. Met het Rotterdamse bedrijf Sirius Procesfinanciering zijn de handen ineengeslagen om bemiddelingspogingen of klachtprocedures voor de Klachtencommissie DSI of de rechter te financieren. Met deze laatste stap betreedt Van Straaten dezelfde weg als adviseur Ton Baselmans, die onlangs succes boekte met een van zijn eerste klanten, de Rotterdamse belegger Leen Pronk. Pronk wist onlangs na jaren procederen en nadat de rechtbank had besloten een nieuw rapport van Baselmans toe te laten tot de zaak.

Omdat het gedupeerde beleggers vaak aan geld ontbreekt om te procederen, nemen kapitaalverschaffers de kosten deels over in ruil voor een percentage van de opbrengst. Als de claim wordt afgewezen, kost dat beleggers nauwelijks wat. Wordt geschikt of oordeelt later de rechter dat een schadevergoeding op zijn plaats is, dan krijgen de durfkapitalisten ongeveer een kwart van de opbrengsten.

'Procesfinanciering' staat op gespannen voet met het standpunt van de Advocatenorde die geen voorstander is van werken op een 'no cure, no pay'-basis, zegt Van Straaten. Hij onderstreept echter dat de advocaat door hen wordt ingehuurd en dus niet zo werkt.

Gedupeerde beleggers steeds vaker op zoek naar zondebok
Volkskrant, 3/7/2002, Carlijne Vos

Beleggers proberen hun verliezen steeds vaker te verhalen op hun vermogensbeheerder. De 'zorgplicht' van financiële instellingen biedt perspectief voor schadeclaims.

De vermogensbeheerder staat volop in de schijnwerpers. Of hij daar blij mee moet zijn, is de vraag. De aandacht van particuliere beleggers en de media gaat vooral uit naar missers, riskant gedrag en grove nalatigheid - ofwel bewijsmateriaal waarmee zij hem of zijn bank aan de schandpaal kunnen nagelen. Beleggers willen immers genoegdoening voor de geleden schade, als die tenminste niet alleen te wijten aan dalende aandelenkoersen.

De beleggingshype van de afgelopen jaren heeft veel beleggers in het rood achtergelaten. De vaak roekeloos opgebouwde portefeuilles zijn door de beursmalaise in rook opgegaan of erger nog: omgezet in torenhoge schulden.

Een eens gefortuneerde belegger met een WW-uitkering bleef zo bijvoorbeeld achter met een krediet van 450 duizend gulden. De enorme rentelast kon deze belegger vervolgens niet meer dragen. De man diende een schadeclaim in die werd toegewezen. Het effectenkantoor was zijn 'zorgplicht' immers niet nagekomen.

Met de populariteit van het beleggen is het aantal schadeclaims tegen financiële instellingen fors toegenomen. Grote affaires eind jaren negentig zoals die rond de beleggingsclub D'n Anwas uit Doetinchem hebben een einde gemaakt aan het onkreukbare imago van de financiële instellingen.

De dalende aandelenkoersen hebben de belegger verder geholpen naar het gelijk. In 1997 kwamen bij de Klachtencommissie DSI nog 169 klachten binnen, vorig jaar was dat ruim verdubbeld tot 381. Circa de helft daarvan heeft tot een schikking geleid of is (gedeeltelijk) toegewezen.

Ook bij de rechtbank lopen steeds meer procedures over vermogensbeheer. En dan hebben we het nog niet eens over de berg klachten die achter gesloten deuren worden geschikt. Volgens advocaat William Schonewille, werkzaam bij het in beleggingsklachten gespecialiseerde advocatenkantoor Barents & Krans, is er sprake van een verschuiving.

'Vroeger gingen veel klachten over technische zaken zoals het overschrijden van de kredietlimiet of het niet

bewaken van de marginverplichting (de waarborg voor handel in riskante opties of futures, red.). Nu gaan de schadeclaims veel meer over de relatie tussen de klant en de adviseur of vermogensbeheerder. Is er sprake geweest van goed huisvaderschap of van goed advies?', vraagt Schonewille zich af.

Uit de jurisprudentie van de afgelopen jaren blijkt dat banken een steeds grotere zorgplicht hebben. Banken hebben een 'ken-uw-klant'-regel. 'Ze moeten de financiële situatie en de beleggingshorizon van de klant kennen en hun advies of beheer daarop afstemmen. Met geleend geld moet je bijvoorbeeld niet in riskante opties handelen. Ook zie je wel eens voorbeelden van mensen die zo hun pensioenvoorziening erdoorheen hebben gejaagd.

'Een bank hoort er op toe te zien dat dit niet gebeurt. Die moet zich afvragen waar het geld vandaan komt en wat mensen ermee willen', zegt Paul van Straaten, oprichter van de **Vermogensmonitor**, een nieuw financieel-juridisch steunpunt voor beleggers.

Van Straaten is een oude bekende in de opkomende claimcultuur in beleggingsland. Met zijn bedrijf **Vacned** verzorgt hij de financiële onderbouwing van beleggerclaims voor onder meer de advocaten van Barents & Krans. Ook in de bedragen die zijn uitgekeerd aan de gedupeerden van D'n Anwas had hij de hand.

De oprichter van de **Vermogensmonitor** wil de drempel bij beleggers wegnemen om een zaak tegen een bank of beleggingsadviseur aan te spannen. 'Voor veel mensen is de stap te groot om een advocaat in de arm te nemen, of ze gaan op eigen houtje tevergeefs naar de DSI omdat ze de zaak niet goed hebben voorbereid. Wij kunnen met onze ervaring de vinger precies op de zere plek leggen en als het nodig is schakelen we de juiste advocaten in.'

Schonewille juicht het initiatief van Van Straaten toe. Van concurrentie is volgens hem geen sprake. 'Integendeel, zo worden juist meer mensen op weg geholpen naar de juiste juridische ondersteuning voor een schadeclaim.'

Bij het steunpunt en ook via de website www.vermogensmonitor.nl kunnen beleggers terecht voor advies over de grond van een mogelijke schadeclaim tot volledige procesbegeleiding. In sommige gevallen kan dit dankzij de medewerking van Sirius Procesfinanciering ook nog eens op basis van no cure no pay. De uurtarieven liggen met 70 tot 135 euro, afhankelijk van de dienst, een stuk lager dan in de advocatuur.

Tweede pijler is het toetsen van de vermogensbeheerder. Bij beleggingsportefeuilles vanaf vijftigduizend euro kunnen klanten jaarlijks het beheer laten toetsen. Welke afspraken zijn er en worden deze nageleefd?

'De basis voor de meeste schadeclaims is het niet nakomen van de zorgplicht', zegt Van Straaten. 'Er zijn voorbeelden waarbij een beheerder met zijn klant een zogenaamd "neutraal" of veilig beleggingsbeleid heeft afgesproken en desondanks de riskantste transacties aanging. Als er dan ook nog eens geen duidelijke afspraken zijn gemaakt over de kredietlimiet is het hek van de dam.

Een ander voorbeeld is het beleggen met geleend geld. De bank moet erop toezien dat de klant de lasten kan blijven dragen, ook in een doemscenario. Ik ben in dat verband heel benieuwd hoe de rechtszaak tegen Legio Lease afloopt.'

Maar volgens Schonewille, die de inmiddels 25 duizend gedupeerde klanten via Stichting LegioVerlies vertegenwoordigt, is dit een ander geval. 'Het gaat hier om informatie die op voorhand als misleidend kan worden geïnterpreteerd', meent de raadsman.

Over de mogelijke afloop wil Schonewille niets kwijt, maar het is duidelijk dat het om de hoogste claim ooit gaat. Het totaal beheerd vermogen bij Legio Lease bedraagt 4,3 miljard euro.

Toch hebben beleggers ook een stuk eigen verantwoordelijkheid. Bij handel in aandelen horen nu eenmaal risico's. Op basis van zijn ervaring met de Klachtencommissie schat Van Straaten dat die verantwoordelijkheid op zo'n 30 tot 40 procent van het schadebedrag ligt.

'De DSI is na de hausse in 1999 een stuk behoudender geworden in zijn uitspraken. Waar vroeger zo'n 50 tot 65 procent van het schadebedrag werd uitgekeerd, is dat nu nog zo'n 30 procent.'

Volgens Schonewille is de uitspraak van een rechter tegenwoordig meer voorspelbaar. 'De DSI gaat heel methodisch te werk: is er sprake van onredelijkheid of onbillijkheid. De rechtbank daarentegen toetst concreet of de zorgplicht is nagekomen of niet.'

Anwas zet in op extra schadeclaim van f22 mln.

18 maart 2000, Financiële Telegraaf, Maurice van Uden

DOETINCHEM - Rabobank hangt een extra schadeclaim boven het hoofd van ruim f22,5 miljoen als gevolg van het debacle rond beleggingsmaatschappij D'n Anwas. Dit blijkt uit berekeningen van **beleggingsschade-expert Paul van Straaten** in opdracht van de Doetinchemse vereniging.

De extra schadeclaim komt bovenop het bedrag van f17,6 miljoen dat de bank al uitkeerde aan de gedupeerden in november 1998, kort nadat het debacle aan het licht trad. In totaal heeft de affaire Rabobank tot op heden een schadepost opgeleverd van f30 miljoen. Dit bleek onlangs na de presentatie van de jaarcijfers.

Rabobank kon gisteren niet reageren op de hoogte van de schadeclaim. De verantwoordelijke medewerkers waren volgens een woordvoerder onbereikbaar.

Van Straaten: "Uitgaande van de oorspronkelijke inleg door de deelnemers zou de portefeuille in die week zo'n f45 miljoen waard zijn geweest, berekend aan de hand van de CBS-herbeleggingsindex. In werkelijkheid werd er na liquidatie f12 miljoen uitgekeerd een verschil van f33 miljoen".

De schade-expert benadrukt dat het gebruik van de CBS-index geoorloofd is gezien de contracten tussen Rabo en D'n Anwas. "Daarin was vastgelegd dat de AEX-index zou worden gevolgd met 70% van de inleg. Met de resterende 30% zou speculatief worden belegd om een hoger rendement te realiseren. In deze berekening is dat niet eens meegenomen, maar is slechts verondersteld dat het speculatieve deel niet meer rendement zou opleveren dan de rest."

"Van het bedrag van f45 miljoen is in eerste instantie zo'n f18 miljoen als schadevergoeding uitgekeerd en f12 miljoen na liquidatie van de effectenportefeuille. Dit betekent dat er nog een gat zit van ruim f15 miljoen", vervolgt Van Straaten.

Opnieuw berekend aan de hand van de CBS-herbeleggingsindex zou dat bedrag begin maart van dit jaar ook weer zijn opgelopen tot f22,7 miljoen", zo weet de optie-deskundige. "Dat is dus de claim die D'n Anwas zal voorleggen aan Rabobank."

Komende maandag vindt er tussentijds overleg plaats tussen de advocaten en het bestuur van de onfortuinlijke beleggingsmaatschappij. Daarin zal worden bepaald welke tactiek zal worden gevolgd. De verwachting is dat Rabobank met een veel lager voorstel op de proppen komt. "De bank heeft echter aangegeven dat ze de schade 'integraal' zal vergoeden. Dan rolt er dit plaatje uit", aldus Van Straaten.

E.H.B.O. VOOR POLISBELEGGERS

NRC Handelsblad, 24-2-2007, Erica Verdegaal

Vier miljoen mensen hebben één of meer beleggingspolissen lopen. Hoe herken je zo'n verzekering? En wat kun je aan de vaak hoge kosten doen? Hebt u een beleggingspolis? Die kans is behoorlijk. Van de twaalf miljoen volwassen Nederlanders hebben er sinds juli 1994 vier miljoen één of meer afgesloten. Deze zit nu in hun pensioenpolis, studiespaarplan, spaarloonpolis of beleggingsverzekeringshypotheek. Maar sedert vier maanden heet zo'n ding een woekerpolis. Van de inleg blijken tot tientallen procenten op te gaan aan premies en kosten -bij beleggingsverzekeringshypotheeken gemiddeld 40%. En daar gaat je afdoende hypotheekaflossing, ruime studiespaarpot of extra pensioenkapitaal. Diverse instanties strijden voor compensatie van de miljoenen, vaak nog onwetende pechvogels. De bekendste belangenbehartigers zijn de Stichting Verliespolis van de Vereniging Eigen Huis (VEH) en de Vereniging van Effectenbezitters (VEB), ondersteund door de Consumentenbond (CB) en Independer. Plus daarnaast de Vereniging Consument & Geldzaken (VCG) en de Stichting Woekerpolis Claim. De laatste twee instanties werken nauw samen. Tot nu toe hebben ruim 100.000 ongeruste consumenten zich ergens aangemeld. Ondertussen zoeken, in opdracht van de voormalige minister Zalm, Jan Wolter Wabeke en Edgar du Perron van het Klachteninstituut Financiële Dienstverlening (Kifid) naar "een evenwichtige afwikkeling voor bestaande beleggingspolissen". Ook komt de overheid met een onafhankelijk feitenonderzoek. Moeten gedupeerden daarop wachten? Zich ergens aanmelden? En waar ben je dan het beste af? Onderzoek om te beginnen of u een beleggingsverzekering heeft

Die kans is groot als u maandelijks premie betaalt aan een pensioenpolis, een studiespaarplan, een spaarloonpolis of beleggingsverzekeringshypotheek. Maar is het dan een woekerpolis? "Het criterium is of je vooraf gebrekkig geïnformeerd bent over de afgehouden kosten", zegt Anton Weenink van VCG. Volgens hem geldt dit voor de meeste beleggingspolissen. Een tweede maatstaf kan zijn dat de polis na 1 juli 1994 is afgesloten. Weenink: "Toen is de ministeriële regeling informatieverstrekking aan verzekeringsnemers van kracht geworden en bestond de verplichting om verzekeringsnemers te informeren over de wezenlijke aspecten van de levensverzekering dus ook over de kosteninhouningen. Vóór juli 1994 was dat al verplicht voor zogeheten spaarkasovereenkomsten zoals Koersplan van Spaarbeleg en het ABC Spaarplan van Fortis ASR.

Deze criteria zijn voorlopig. Mogelijk beslist de rechter op grond van het overeenkomstenrecht dat ook bezitters van oudere polissen beter geïnformeerd hadden moeten worden.”

Stel je hebt zo'n woekerpolis. Wat dan? Weenink verwacht weinig van de overheid en het Kifid. "In de Haagse kaasstolp loopt men al jaren achter de feiten aan, blijkt eerder uit de aandelenleaseaffaire en ook nu weer. Ook hebben we niet apriorisch het volle vertrouwen dat het Kifid de zaak volledig open en onafhankelijk bekijkt, want het is een onderdeel van de financiële wereld. Hun uitspraken zijn niet bindend en ze zijn ze toegerust voor 7.000 tot 10.000 klachten per jaar, terwijl er mogelijk drie tot vier miljoen klagers zijn.

Dan ben je zo jaren verder." Weenink adviseert gedupeerden zich aan te sluiten bij de belangenbehartiger die de strijd aanbindt met zijn specifieke verzekeraar. "Voor Nationale Nederlanden, AEGON of Fortis kun je inschrijven op www.beleggingspolisclaim.nl of www.woekerpolisclaim.nl. Vooral nog zijn dat de verzekeraars die wij aanpakken. Voor andere verzekeraars zou ik afwachten wie er daadwerkelijk iets tegen gaat ondernemen. Nog niet alles is uitgekristalliseerd en rechtszaken voeren tegen tientallen verzekeraars is niet even snel in gang gezet."

Inschrijven bij Woekerpolis kost eenmalig €29,95. Daarvoor krijg je digitale voorbeeldbrieven en een rekenmodule. Beleggingspolisclaim kost €10 voor VCG-leden (€23 per jaar). De juridische aanpak van verzekeraars doen de organisaties samen. Ze hebben nu 40.000 inschrijvers.

Inschrijven bij Verliespolis kost €25 of €20 voor leden van de VEH of de VEB. Dat hebben nu 65.000 gedupeerden gedaan. De aanpak van Verliespolis is breed. Ze bewegen de overheid tot een onafhankelijk feitenonderzoek. "Dat moet voor de zomer klaar zijn", zegt de woordvoerder. Daarnaast maakt de organisatie zich op voor onderhandelingen met verzekeraars over reparaties van lopende en compensatie voor afgelopen polissen. Lukt dat niet, dan worden collectieve juridische acties niet uitgesloten. Een speciale oproep doet Verliespolis aan de honderdduizenden werknemers die hun spaarloon automatisch in lijfrenteverzekeringen storten. "Toen dat vanaf 2003 niet meer aftrekbaar was, hebben velen hun inleg verminderd of hun polis premievrij gemaakt.

Het kostenpercentage steeg daardoor zo sterk dat de poliswaarde nu vaak minder is dan de inleg. Onze indruk is dat daarvoor niet is gewaarschuwd en dat vinden wij zeer kwalijk.", aldus de zegsman. Maar dit soort zaken aanpakken, gaat volgens hem niet vanzelf. "Meld je aan. Verzekeraars worden juridisch bijgestaan door de grootste advocatenkantoren van dit land. Alleen met massale aanhang kunnen we daar het nodige tegenover stellen."

Voor gedupeerden die over inschrijving twijfelen, biedt **Vermogensmonitor**, bemiddelaar in financiële consumentengeschillen, vanaf deze week een gratis voorbeeldbrief op de internetsite waarmee je, aldus directeur Paul van Straaten, "je je verzekeraar onder meer duidelijk maakt dat je voornemens bent hem aansprakelijk te stellen als zou blijken dat hij onrechtmatig heeft gehandeld". Ga verder absoluut niet aan je product sleutelen zoals premievrij maken, afkopen of premie verminderen, adviseert hij. "Je loopt het grote gevaar dat het niet schadebeperkend is of dat je in een uitzonderingsgroep terecht komt."